

Nederlandse Mededingingsautoriteit

ONTWERP METHODEBESLUIT

Nummer: 101847-21

Betreft: Besluit tot vaststelling van de methode van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ingevolge artikel 82, lid 2, van de Gaswet

1 Inleiding

1. Ingevolge artikel 82, lid 2, van de Gaswet stelt de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad van Bestuur) voor elke taak van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, genoemd in de artikelen 10 en 10a Gaswet, voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar, de methode van regulering vast.
2. In artikel 82, lid 2 Gaswet is bepaald dat de Raad van Bestuur deze methode vaststelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt en met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering op de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken wordt bevorderd.
3. In dit besluit wordt de methode tot vaststelling van de doelmatigheidskorting (hierna: x-factor) voor de periode 2006 tot en met 2009 vastgesteld voor de volgende beheerstaken:
 - Beheer gastransportnet (artikel 10, lid 1 Gaswet);
 - Koppelingen gasttransportnet (artikel 10, lid 3 sub a Gaswet);
 - Balanceringsregime (artikel 10a, lid 1 sub b Gaswet);
 - Kwaliteitsconversie (artikel 10a, lid 1 sub c Gaswet); en
 - Transportzekerheid (artikel 10a, lid 1 sub g Gaswet).
4. Artikel 82 van de Gaswet geeft aan dat de methode van regulering van deze taken voor Gas Transport Services (hierna te noemen: GTS), zijnde de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, worden vastgelegd door de Raad van Bestuur. Naar het geheel van de in dit besluit gereguleerde taken zal worden verwezen als 'beheerstaken'.
5. De methode van regulering van de leveringszekerheidstaak (o.a. SLR) en flexibiliteitsdiensten, zoals beschreven in respectievelijk artikel 10, lid 2 sub c, artikel 10a, lid 1 sub a en artikel 10a, lid 1 sub d van de Gaswet worden niet in dit methodebesluit vastgelegd. Voor de regulering van deze diensten zullen afzonderlijke methoden worden vastgesteld.

6. In het navolgende zal dit methodebesluit worden toegelicht. Daarbij zal eerst het wettelijk kader worden geschetst en de gevolgde procedure worden omschreven. De methode zelf, alsmede de toelichting op de methode zijn, als bijlagen, aan dit methodebesluit gehecht. Daarin wordt ook ingegaan op de uitkomsten van het overleg met netbeheerders en representatieve organisaties

2 Wettelijk kader

7. Artikel 82 van de Gaswet is opgenomen ten tijde van de Wijziging Elektriciteitswet 1998 en Gaswet in verband met implementatie en aanscherping toezicht netbeheer (Staatsblad 2004, 328), bij wet van 1 juli 2004. In de toelichting bij het amendement is over de regulering het volgende opgemerkt:

“Het systeem van geregleerde toegang tot elektriciteitsnetten heeft zich volgens de wetgever in de praktijk bewezen als een goed werkend en door alle betrokken partijen als wenselijk ervaren systeem. Daarnaast biedt een systeem van geregleerde toegang tot gasnetten de kleinverbruikers de beste bescherming tegen onredelijke voorwaarden en tarieven. Het in de Elektriciteitswet 1998 neergelegde systeem is om deze redenen ook ingevoerd in de Gaswet. Het systeem in de Gaswet is inhoudelijk afgestemd op het systeem in de Elektriciteitswet 1998. Het beleidskader met betrekking tot voorwaarden en tarieven wordt bepaald door middel van bij ministeriële regeling te stellen algemene regels onder controle van het parlement. Door de directeur DTe worden binnen dit beleidskader uitvoeringsbesluiten genomen met betrekking tot de tarieven en voorwaarden waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. Vanwege de bijzondere positie van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet als systeembeheerder, gelijk de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, wordt voor deze netbeheerder voorzien in een afwijkend systeem van tariefregulering.”

8. Het wettelijk kader ziet er thans als volgt uit. Ingevolge artikel 82, tweede lid, van de Gaswet stelt de Raad van Bestuur na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met de representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering op de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken wordt bevorderd, de methode van regulering vast voor de taken van GTS genoemd in artikelen 10 en 10a Gaswet.
9. In de Memorie van Toelichting bij de nog aanhangige Veegwet wordt gesteld dat artikel 80 Gaswet zich richt tot alle netbeheerders behalve de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, en dat artikel 82 zich richt tot de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.² De tarieven van GTS worden om deze reden enkel op basis van Artikel 82 Gaswet geregleerd.

¹ TK, 2003-2004, 29 372, nr. 62, p. 10

² TK, 2004- 2005, 30 027, nr. 3, p. 29.

10. De methode wordt volgens de minister van Economische Zaken als volgt vastgesteld:

“(..) Artikel 82 heeft betrekking op de tarieven van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet. Het tweede lid van artikel 82 geeft de directeur de bevoegdheid om voor elke taak van de landelijk netbeheerder de methode van regulering vast te stellen. Daarbij houdt de directeur DTe rekening met het belang dat de doelmatige bedrijfsvoering wordt bevorderd. Hij kan hierbij tevens rekening houden met de internationale omgeving waarbinnen het landelijk gastransportnet functioneert. Het vierde lid geeft de directeur DTe expliciet de bevoegdheid om een doelmatigheidskorting vast te stellen voor de landelijk netbeheerder. De verhouding tussen beide leden is daarmee als volgt: op grond van het tweede lid wordt een methodiek ontwikkeld waarmee de hoogte van de doelmatigheidskorting zoals bedoeld in het vierde lid kan worden vastgesteld. (..).”³

11. Op basis van artikel 82 lid 2 Gaswet wordt aldus door middel van dit besluit de methode tot berekening van de doelmatigheidskorting (hierna: x-factor) voor beheerstaken vastgelegd voor de periode 2006 tot en met 2009. De geïndexeerde activawaarde wordt als uitgangspunt genomen bij de wijze van berekening van de tarieven, op basis van de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas.⁴
12. Op basis van artikel 82 lid 4 heeft de x-factor tot doel een doelmatige bedrijfsvoering te bevorderen. De bedoeling van het reguleringssysteem in de Gaswet is om bedrijven die zich in een monopolioïde situatie bevinden een prikkel te geven net zo doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie.⁵
13. Artikel 82 lid 3 Gaswet geeft aan dat bij het tariefvoorstel rekening wordt gehouden met de Regeling inzake tariefstructuren en voorwaarden gas. In de toelichting bij deze regeling wordt het volgende bepaald:

“Bij het bepalen van de tariefstructuren wordt onder meer uitgegaan van het zogenaamde kostenveroorzakingsprincipe. Dit principe houdt in dat degene die de kosten veroorzaakt, deze ook dient te dragen.’

14. In lijn met bovenstaand principe is de Raad van Bestuur van mening dat, aangezien de tarieven de kosten moeten weerspiegelen, de regulering van de taken tevens op kosten georiënteerd dient te zijn. Bovendien is het doel van de regulering een concurrerende markt na te bootsen. Aangezien op een concurrerende markt de tarieven op kosten zijn gebaseerd, zal dat bij deze methode ook worden nagestreefd.

³ EK, 2003-2004, 29 372, C, p. 4

⁴ Regeling tariefstructuren en voorwaarden gas, SC 13-01-2005, nr. 9, p. 8.

⁵ TK, 2002-2003, 28 174, nr. 28, p. 13.

15. Ook in Artikel 3 van het voorstel voor een Europese gasverordening wordt verwezen naar kostengerelateerde tarieven.⁶ Op basis van dit artikel zijn de door transmissiesysteembeheerders toegepaste tarieven transparant, houden rekening met de noodzaak van systeemintegriteit en verbetering ervan en zijn een afspiegeling van de werkelijke kosten, voorzover deze overeenkomen met die van een efficiënte, structureel vergelijkbare netbeheerder. Hierbij wordt tevens gelet op de nodige winst op de investeringen en de benodigde uitbreidingsinvesteringen. Ook wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met de benchmarking van tarieven door de regelgevende instanties.
16. Ingevolge Artikel 82, lid 5 jo. Artikel 81c, lid 2, aanhef en onderdeel b, Gaswet kan de Raad van Bestuur de tarieven die zullen gelden in de periode t corrigeren, indien de tarieven die golden in de periode(s) voorafgaand aan periode t zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens, en indien de Raad van Bestuur de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven. De Raad van Bestuur stelt derhalve vast dat hij bevoegd is om achteraf te corrigeren voor schattingsfouten.
17. Op de totstandkoming van dit methodebesluit heeft de Raad van Bestuur de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure van paragraaf 3.5 Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard. Dit betekent dat tegen dit besluit rechtstreeks beroep openstaat op het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Bezwaar tegen dit besluit is niet mogelijk.

3 Gevolgde procedure

18. Tijdens de voorbereiding van dit ontwerpbesluit heeft de Raad van Bestuur gesproken met GTS. Op 10 juni 2005 heeft DTe het ontwerp methodebesluit (kenmerk: 101847/21) tot vaststelling van de methode van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering voor de netbeheerder van het landelijk gastransportnet ingevolge Artikel 82, lid 2 Gaswet, ter inzage gelegd.
19. Op 30 juni 2005 heeft ten kantore van de Raad van Bestuur een overleg plaatsgevonden inzake het ontwerp methodebesluit. Op de hoorzitting waren **PM** vertegenwoordigd.
20. Tot 30 juni 2005 waren partijen in de mogelijkheid hun schriftelijk zienswijze op het ontwerp methodebesluit uiteen te zetten. De Raad van Bestuur heeft **PM aantal** schriftelijke reacties ontvangen. Deze reacties zijn in te zien op de internetpagina van DTe (www.dte.nl). In bijlage C bij dit besluit worden de zienswijzen besproken.

4 Vaststellen van de Methode

21. Met inachtneming van de uitkomsten van het overleg heeft de Raad van Bestuur de methode tot vaststelling van de x-factor voor de periode 2006 tot en met 2009 vastgesteld. Deze methode, bestaande uit een berekeningsmodel, is neergelegd in bijlage A. De toelichting op de methode is neergelegd in bijlage B. In bijlage C is ingegaan op de inhoudelijke punten die tijdens het overleg met de representatieve organisaties zijn gebracht.

⁶ Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad, COM (2003) 741 def.

5 Besluit

22. Met inachtneming van het vorenstaande en hetgeen is neergelegd in de bijlagen bij dit besluit, stelt de Raad van Bestuur de methode, als bedoeld in artikel 82, lid 2, Gaswet, voor de periode van 2006 tot en met 2009 vast overeenkomstig de beschrijving in bijlage A bij dit besluit.
23. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal dit besluit worden gepubliceerd op de internetpagina van DTe.

Den Haag,

Datum: PM

Raad van Bestuur NMa

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, postbus 2021, 2500 EA 's-Gravenhage